

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), FEBRUARY 18, 1953

STEVILKA (NUMBER) 34

Novi grobovi

PRIMOZ KOGOJ

Včeraj popoldne ob 5.20 uri je preminil v Cleveland Clinic bolnišnici splošno poznani Primož Kogoj, stanujoč na 6518 Edna Ave. Pogreb oskrbuje Grdinov pogrebni zavod. Podrobnosti bomo poročali jutri.

FRANK LOVSIN

Nagroma je umrl v ponedeljek popoldne Frank Lovšin, stanujoč na 985 Addison Rd. Domov je prišel z dela pri Norwalk Trucking Co. okrog 2. ure popoldne, ob 6. uri zvečer pa je bil najden mrtve v postelji. Prišel je pred dvema leti in pol s družino iz Hrvače pri Ribnici, kjer zapuša hčer Marijo, brata in tri sestre. Bil je član društva Srca Jezusovega št. 172 KSKJ.

Tukaj zapuša ženo Marijo, rojena Klun, otroke: Franc, Ana, Angela in Albina. Pogreb se vrši v četrtek ob 8.30 uri iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

Drobne vesti iz sveta

Rosenbergova sta si podala šaka življenje najmanj do 30. marca, ko jima je dan termin, da gresta s pravnimi sredstvi zopet na sodnijo.

John Provoo, ki je v zadnji svetovni vojni stopil v službo Japoncev in izdajal Amerikance, je bil kot izdajalec obsojen na do smrtne ječo.

Cigarete se podražijo za en cent pri paketu. Stroški popravljanja radijskih in televizijskih aparatov pa za 10 do 15 odstotkov.

Bivši predsednik Truman je imel v Kansas City karambol. Avto, v katerem se je vozil Truman s svojo ženo, šofiral pa ga je nameščenec komisije za nadzorstvo cest, se je zaletel v tovarni avtomobil. Posebne škode ni bilo, tudi ranjen ni bil nobeden.

V bližini Sarajeva v Bosni je lavina odnesla kočo, kjer so stanovali delavci, zaposleni pri sekanju lesa. Koča s delavci je zdrsnila v reko in je utonilo pet delavcev.

Obiski dovoljeni

Stanje Mrs. Frances Tomšič iz 15922 Whitcomb Rd., ki je srečno prestala operacijo v Euclid-Glenview bolnišnici, se je toliko izboljšalo, da jo prijateljice sedaj lahko obiščejo.

Iz Koreje

Po 17-mesečni vojaški službi se je pred kratkim vrnil z Koreje, Jack Zeleznik, sin Zeleznikove družine iz 1075 E. 68 St. Bil je častno odpuščen in je sedaj zopet v civilu.

Razprodaja

V poznani Band's trgovini na vogalu E. 66 Pl. in St. Clair Ave. je v teku velika razprodaja, ker se bo trgovino zaprlo. Cene so bile zelo znižane in razprodaja se zaključuje v par dneh.

POMAGAJMO POPLAVLJENCEM-- DENAR JE NA RAZPOLAGO!

WASHINGTON, 17. februarja—Kongresniki so započeli akcijo, da naj predsednik Eisenhower pomaga evropskim državam, ki so bile prizadete po zadnji katastrofalni povodnji. Gre za Anglijo, Belgijo in Nizozemsko. Denarna sredstva se lahko črpajo iz fonda, ki je namenjen medsebojni pomoči držav zapadnega bloka.

Ideja ameriške pomoči tujim državam in ljudstvom, ki so prizadeta po velikih elementarnih nesrečah, je vrojena v ameriški notranjosti. Strašni suši, ki je po prvi svetovni vojni prizadela komunistično Rusijo, je radi posledice te suše nastavila svoje uho tudi Amerika. Brez ogromne ameriške pomoči bi bilo na milijone ruskega ljudstva izpostavljenega dobesedni lakoti.

Kongresniki opozarjajo Eisenhowerja, da je itak odobren kredit o medsebojni pomoči v okviru medsebojne varnosti. Ti fondji so namenjeni prijateljskim državam. Če gre za vojaško pomoč, zakaj bi ne šlo za civilno pomoč, ko gre za težke elementarne nesreče, ki so prizadevale prijateljske države?

Kongresniki predlagajo, da naj se v Ameriki nakupi poleg drugega zadostno živil, posebno mesa. S to akcijo bo pomagano tudi ameriškim farmerjem, ki občutijo trenutno krizo.

Predlog kongresnikov na pomoč evropskim poplavljenjem pa se ne omejuje samo na živila, marveč podpira splošno dolžnost Amerike, da pomaga ponesrečencem z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Po poročilih iz Evrope se ni bati novih poplav, ker so postavljene novi nasipi, oziroma poškodovani nasipi popravljeni, tako, da bi bili sposobni odvrniti nov naval vode. Vendar pa so posledice velikih poplav tako strašne, da je pomoč nujna.

Tudi države iz celinske Evrope so osnovala posebne odbore, ki naj pomagajo poplavljenjem Anglije, Belgije in Nizozemske.

Zadušnica

V petek, 20. feb. ob 7.15 uri zjutraj se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Vida v spomin četrte obletnice smrti Franka Pirc. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravila udeležijo.

FARMERJI SE BOJE "DUMPINGA"

WASHINGTON, 17. februarja—Ameriški farmerji, med njimi tudi Ohijci, so začeli z akcijo, da se prepove uvoz konzerviranega mesa v Ameriko. Ameriške farmerje je, kakor smo že poročali, razburil uvoz konzerviranega mesa iz Nove Zelandije, ki naj bi tlačil k tlom cene ameriškega mesa.

Posebna delegacija Ohijcev se je javila pri tajniku za kmetijstvo Bensonu, kateremu je predložila stanje v kmetijski produkciji, ko gredo zlasti cene mesu navzdol, konkurenca ameriškega farmerstva pa je nastopila ravno z uvozom konzerviranega mesa iz Nove Zelandije.

Kmetijski tajnik Benson je farmerje zagotovil, da ne bo dopustil, da bi se Amerika poplavalila s tujim mesom in da bi druge države začele s takozvano trgovsko politiko "dumping", da namreč gotove države vržejo na trg ogromne količine gotovega blaga po nizkih cenah, s tem pa uničijo dotično proizvodnjo države, kateri je "dumping" namenjen.

ZDRAVNIKI SE IGRAJO Z ZDRAVJEM?

Dr. Paul Hawley, znameniti ameriški kirurg pravi, da bi bila javnost osupnjena, če bi vedela, koliko nepotrebnih operacij se izvršuje v Ameriki na kateremkoli delu človeškega telesa.

Zdravljenje zob je znano: Ven z njimi in nove notri!

Kirurg Hawley pravi, da je dokazano, da slepič (appendix) ni tako pogosten, kakor se to splošno predstavlja. Namesto, da bi bilo operiranih 15% ljudi, ki so resnično oboleni na slepiču, jih zdravniki operirajo od 60 do 70%.

Porod s takozvanim cezarjskim prerezom bi bil potreben komaj v malenkostnih odstotkih—tri do štiri, v resnici pa se prakticira, da se sicer normalni porod izvrši s tem prerezom v višini 15%.

Iz Norveške pa poročajo: Življenje je drago, življenje je vredno življenja, zato naj se posveča vsa skrb temu, da se življenje podaljša.

Staroupokojenec, obnemogli in ljudje, ki se radi starosti zatekajo v razna zavetišča, so spravljani v sobe, kjer jim je odkazana postelja, hrana, morda sprehod in nič drugega.

Tem ljudem naj se da v roke neko delo; če pa tega ni, naj se vsaj gibljejo in naj jih ne pustijo priklenjene na večno posteljo.

Južna Afrika je nacistična

CAPETOWN, 17. februarja—Južno-afriški parlament je sprejel zakon, ki bi ga imenovali zakon v zaščito države. Zakon daje policijskim oblastem vso moč, da po svoji volji postopajo zoper tiste, ki bi se upirali diskriminacijski politiki predsednika Malana. Vlada ima pravico, da objavi stanje nujne sile, da ukine zakone, ki jih smatra za nepotrebne in da izda zakone, ki naj ločijo posamezne rase v pravicah in dolžnostih med seboj.

Vlada je objavila, da ni ta zakon naperjen zgolj proti Evropejcem, marveč proti vsakemu, ki bi nastopil zoper sedanjo politiko burskega nacističnega Malana.

RADI STAVKE NI POKOPOV

NEW YORK, 17. februarja—Nameščenci pokopališča so na stavki, ki traja že enajst dni. Trupla ne morejo biti pokopana. Število trupel, ki čaka na svoj poslednji počitek in ki v sled stavke ne morejo biti pokopane, se bliža številki 600.

ZAKONITA NAPITNINA

ANKARA, Turčija, 16. februarja—Turški parlament je sprejel zakon, ki končno urejuje vprašanje napitnin natakarnjem in natakarnicam ter hotelskim uslužbencom. Gostje bodo morali plačati za to osobje k vsakemu računu še 10%.

AMERIKA NI VARNA

Po poročilih iz vodstva ameriške civilne obrambe naj bi bila Rusija sposobna poslati 400 letal v Ameriko in da bi ta letala lahko bombardirala z atomsko bombo ameriška glavna mesta. Vsak napad bi stal 110,000 ameriških življenj, trdijo isti viri.

Amerika naj daje pomoč Francozom; Predsednik Mayer pride v Washington

FRANCIJO SKRBI VOJNA V KOLONIJAH INDOKINI

WASHINGTON, 17. februarja—Že ob času, ko se je nahajal v Parizu na zadnjem svojem posetu zapadne Evrope državni tajnik John Foster Dulles, je izročil francoski vladi povabilo predsednika Eisenhowerja, da naj predsednik francoske vlade in z njim njegov zunanji minister Bidault obišče ta Washington. Bela hiša je sedaj objavila, da je napovedan obisk francoskih odgovornih državnikov na čelu s predsednikom vlade Mayerjem za mesec marec. Datum še ni določen.

Ker je republikanska vlada napovedala novo zunanjo politično akcijo na Daljnem vzhodu in ker je na jugovzhodni Aziji Francija življensko interesirana, se hoče Pariz informirati o novi ameriški politiki do Daljnega vzhoda na splošno.

Francija in Azija je v kratkem—Francija in Indokina.

Indokina je polotok južno-vzhodne Azije. Gre za ozemlje, na katerem prebiva kakih 27,000,000 ljudi. Dogodki po zadnji svetovni vojni so tudi Francijo prisilili, da je iskala novo javno upravno obliko, kako upravljati še naprej te pokrajine. Ustanovila se je iz treh glavnih pokrajinskih federacij, ki nosi ime Indokina. Indokina je sosedna Kitajske. Kitajska je na Indokini, kakor sploh na vseh teh predelih jugovzhodne Azije naravnost jugovzhodno zainteresirana. Predložena Kitajska nima doma zadosti hrane, predvsem pa ne riža. Ravnotako jim manjkajo surovine, vsled česar je Kitajska v sedanjem stanju navezana na severno Mandžurijo, odkoder naj prihajajo surovine za razvoj industrije. Menda je tudi evropsko kolonialno oko zasledilo v južno kitajskih predelih, pravilno v jugovzhodnih delih Azije, tiste pokrajine, ki rodijo mnogo od tega, kar se rabi za prehrano in karkar se rabi tudi za industrijo. Z drugimi besedami, tam so surovine. Ne samo Malajski polotok, za katerega se krčevito borijo Angleži; ne samo bajni otok Java, iz katerega bogastev je rastla bogata tudi kolonialna gospodarica Nizozemska; tudi Francozi so vrgli svoje oko na francosko Indokino, za katero sedaj pravzaprav gre.

Francoska vlada stoji na stališču, da je ta komunistična mednarodna politika Azije, ki naj odtrga Evropejcem kolonije v jugovzhodni Aziji, bistvena za gospodstvo Azije, kakortudi za misli razvoj Pacifika in držav, ki so obiljavane od voda Pacifika. Kakor je Koreja na severu simbol komunističnega imperializma, vse tako je trenutno Indokina cilj kitajskega imperialističnega komunizma, vse skupaj pa v zvezi s splošno sovjetsko imperialistično politiko. Zato se v tem predelu sveta isetovetijo francoski interesi z interesi svojodoboljubnega sveta, kateremu načeljuje Amerika. Zato naj Amerika po svoje tudi pomaga.

Številke naj govori

Francoski navajajo, da so imeli v sedmih letih, odkar traja ta Indokini vojna, 27,000 mrtvih, 4,000 pogrešanih in 59,000 ranjenih. Kot povdarjeno, je ta Indokina sestavljena iz treh, rekli bi zveznih držav, katere smatra Francija za svoje zaveznike. Prebivalstvo teh držav pa je imelo v svojih vojaških vrstah do sedaj 21,000 ubitih, 8,000 je

pogrešanih, 18,000 pa je ranjenih.

Francija mora vzdrževati močno armado, ki ima svojih 400,000 mož, njeni zavezniki v tej zvezni državi pa imajo pod orožjem okrog pol milijona vojaštva. Vse skupaj stane denar.

Francija stoji na stališču, da naj Amerika ne da človeške sile na razpolago, da pa da zadosti pomoči v obliki orožja. Ko se je imenovala možnost, da se preneha vojna na Koreji, je bil prvi francoski glas ta, da naj se zavezniki orožje, ki se uporablja na Koreji in ki bi ob premirju ne bilo potrebno več na severu, prenese na jug v francosko Indokino.

Tak je stvarni položaj, take so francoske zahteve do Amerike v trenutku, ko je Bela hiša objavila, da pridejo francoski državniški v marcu na uradni obisk v Washington, kjer bodo pri Eisenhowerju posvetovanja o ameriško-francoskih odnosih.

"Gre za grd zločin"

MINEOLA, N.Y., 17. februarja—Javni tožilec Frank Gulotta je izjavil, da ima opravka z izredno grdim zločinom. Za kaj je šlo?

Charles Starkins in njegova žena Eileen sta obtožena premišljenejega umora 62-letnega Alvina Starkinsa, ki je bil dvakrat ustreljen v glavo, nato pa še pobit s puškinim kopitom vsa na njegovem domu.

Sin umorjenega Charles Starkins je dejal, da je bil sit prička nja s svojim očetom, zato da ga je umoril.

Charles je živel s svojo ženo in otrokom pod isto streho s svojim očetom.

Po umoru je sin zakril truplo očeta in je žrtev ležala v takem stanju polnih devet dni, dokler ni prišla policija.

UMOR IN SAMOMOR

ZANESVILLE, O., 17. februarja—Družinski prepripi med zakoncem Clinton Judy in njegovo ženo Deanne so se končali na tragični način. Clinton, star 45 let, je najprej ustrelil svojo ženo, staro 34 let, nato pa izvršil samomor.

SESTANEK STALINA IN POSŁANIKAH INDIJE

MOSKVA, 17. februarja—Ministrski predsednik Stalin in poslanik Indije K. P. S. Menon, sta imela polurni sestanek. Sestanku je prisostvoval tudi namestnik ruskega zunanjega ministra Jakob Malik.

Domneva se, da je šlo za vprašanje premirja na Koreji. O sestanku ni bilo nobenega komentarja od ene, ne od druge strani.

"Denar v nogavicah"

DASSEL, Minn., 17. februarja—V zapuščeni podeželski hišici sta napeljavala dva uslužbenca električnega podjetja električno napeljavo. Ko sta bila v podstrešju, sta našla v lončenih posodah neke zavitke, obstoječe deloma iz nogavic, deloma iz starih kuvert. Zavitki pa so bili zalepljeni. Iz radovednosti sta električarja zavitke odprla in našla v njih samo gotovino in sicer v bankovcih od \$5 do \$100. Sešteta vsota je znašala \$30,000.

Kdo je lastnik tega denarja? Prvotna lastnika te podeželske hiše sta bila Oscar in Fred Englund, brata samca. Lansko leto sta hišo prodala nekemu Olsonu.

Denar sam na sebi po vseh pravilih ni bil najden, ker je bil samo spravljen. Ne gre torej za nobene najditelje, ki bi mogli zahtevati za sebe nagrado za najdeno stvar. Pa tudi če bi bila stvar najdena, državni zakon Minnesote ne predvideva, da bi denar pripadal državi, če se ne more najti lastnik. Ni bilo druge rešitve, kakor da se je teh \$30,000 spravilo v banko, kjer naj čakajo na svojo nadaljnjo uporabo.

K vojakom

Pred dvema tedni se je odzval klicu Strica Sama ter je odšel v vojaško službo Dick Hovevar, sin poznane družine Mr. in Mrs. Andy Hovevar iz Stanley Ave., ki vodijo trgovino s perutnino na Broadway Ave. v Maple Heights. Želimo mu srečen povratek!

Pevske vaje na odru

Opozarja se vse pevce in pevke zbora Zarja, da se vrši glavna vaja za nedeljski koncert v četrtek točno ob 7.30 uri zvečer in sicer na odru Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Prosi se točnosti, da ne bo treba muditi se pozno v noč.

Iz bolnišnice

Mrs. Cecelia Vatovec se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom, kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Najlepše se zahvaljuje vsem za obiske, cvetlice, darila in voščilne kartice, ki jih je prejela. Prijatelje in znanci jo lahko obiščejo na domu na 3515 E. 112 St.

Zamenjan klobuk

Na zabavi Gospodinjkega kluba Slov. del. dvorane na Prince Ave. zadnjo nedeljo zvečer je nekdo pomotoma vzel moški klobuk, svojega pa pustil. Prosi se dotičnega, da ga vrne v klubove prostore, kjer dobi svojega nazaj.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri družini Stanko in Veronika Janežič na 7706 Linwood Ave. in jima pustile hčerko-prvorojenka. Tako sta postala Mr. in Mrs. Frank Sepin iz 18229 Neff Rd. stari oči in stara mama.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:	
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KAJ SO AMERIŠKI INTERESI?

(1)

Za posledice vojne smo si redoma predstavljali tole: Zmagovalec ali pridobi na ozemlju ali pa dobi vojno odškodnino, to je, da se poplača za svoje stroške, ki jih je izdal za vojno. Posledica vojne za zmagovalca v vojni je neka materialna korist katerekoli vrste že.

Da ne sežemo predaleč: Leta 1870-1871 je bila francosko-pruska vojna. Prusi so v tej vojni zmagali nad Francozi. Politični uspeh za Pruse je bil ta, da je prišlo do zedinjene Nemčije, materialni pa ta, da je morala Francija plačati pet milijard zlatih frankov vojne odškodnine. Dokler se ta vojna odškodnina ne bi plačala, ostane pruski vojak na francoskih tleh. Francozom je francoska čast narekovala, da se znebijo bremena vojne odškodnine, kakor tudi pruskega vojaka. Odprodali so državna posestva in predčasno poplačali vojno odškodnino. Pruski vojak je odšel iz Francije.

V prvi svetovni vojni je bila Nemčija poražena, torej naj plača vojno odškodnino. V resnici je bila vsa zgodovina po prvi svetovni vojni prepletena s vprašanjem reparacij—vojne odškodnine. Glavno pa je bilo tole: Isti Nemci, ki so v prusko-francoski vojni vztrajali na vojni odškodnini, katero je morala Francija plačati do zadnjega krajcarja, so sedaj ko naj bi oni plačali isti Franciji in drugim zavezniškim državam—razen Amerike, vojno odškodnino, so se upirali z vsemi štirimi plačili te obveznosti, dokler Hitler leta 1933 ni uradno objavil: Nemčija ne plača nobene vojne odškodnine!

V tej dobi in kasneje, torej po prvi in po drugi svetovni vojni, je imela Amerika neko izjemno stališče. Že med prvo svetovno vojno so iz Amerike izšle parole in predlogi, kako naj se konča krvavi metož. Namreč, da ne bo ne vojnih odškodnin in tudi ne teritorialnih, torej krajevnih izgub.

V drugi svetovni vojni sta se dne 14. avgusta 1941 sestala Rodsvelt in Churchill in izdala tako imenovano Atlantsko listino, ki takoj uvodoma pravi, da se obe državi odrekata kakim teritorialnim zahtevam. Nedvojbeno je bila ideja porojena v glavi Amerikanca, preje pa kakor v glavi Britanca, ki je zgodovinsko dokazano pohlepen po tujem ozemlju. Saj ga stoletja nazaj karakterizira kolonialno gospodstvo!

Brez ameriške pomoči bi bilo zelo vprašljivo, na katero stran bi se nagnila zmaga, bodisi v prvi, bodisi v drugi svetovni vojni. Amerika je torej bistveno pripomogla k zmagi nad Nemčijo in njenimi zaveznicami tako v prvi, kakor v drugi svetovni vojni. Imela je ogromne stroške. Dala je na razpolago ladje in letala, tudi človeški material, pa tudi tak material, ki je bolj civilnega značaja in ki je šel na pomoč kratkomalo ljudstvom v potrebi. Ne samo v stroju vojnem smislu pomena te besede! Ogromne medvojne in povojne mednarodne organizacije, kakor na primer UNRRA in IRO so mogle postati in ostati le z ameriške pomočjo, ki pa je bila zopet večinska nad prispevki vseh drugih držav. Torej tudi s organizacijami so bili združeni za Ameriko nadaljnji ogromni stroški.

Sicer pa—ameriški javni dolgovi znašajo 265.000.000.000 dolarjev. Velik del odpade na stroške prve in druge svetovne vojne in kar je v tej zvezi. Človeško naravno, vsaj pa iz tradicije vojn vzeto bi pričakovali, da bo Amerika zahtevala od premaganih držav, da naj nosijo one stroške vojne, da plačajo vojno odškodnino, če ne vso, pa vsaj v nekem pametnem obsegu. In kaj doživljamo v resnici?

Amerika ne le, da ni dobila ničesar iz tega naslova; tudi ne zahteva. Obratno—ista Amerika daje premagancu ne samo roko v spravo, marveč mu tudi materialno pomoč na noge. Ista Amerika je nadalje uvedla politiko, da naj se sovraštvo pozabi, spravi s sveta, ne samo v kolikor gre ravno do razmer do Amerike, marveč nastopa Amerika kot močna politična posredovalka za odpravo sovraštva med narodi med seboj. Vse na račun ameriškega dolarja. ...

L.Č.

UREDNIKOVA POŠTA

Vidimo se na koncertu

CLEVELAND, Ohio—Z vsakim dnem se bližamo nedelji, 22. februarja, ko bo pevski zbor Zarja podal svoj spomladanski koncert in oporeto "Povodnji mož" v avditoriju Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Pričetek bo ob 4. uri popoldne. Po programu se servira prav dobra večerja, tako da nam posetnikom na ta večer ne bo ureba doma kuhati večerje. Vsi se bomo lahko vsedli k mizi in nam bodo brhke postrežene in kelnarice na povleje prinesle kar boste naročili. Po večerji se začne ples in splošna zabava v veseli družbi starih znancev in prijateljev.

Torej vabljeni ste vsi, da pridete na ta koncert, ki bo nekaj posebnega v nedeljo, 22. februarja. Posetite požrtvovalne in delavsko zavedne pevce in pevke Zarjane, ki nam veliko pomagajo in se žrtvujejo s svojimi pogostimi nastopi pri različnih narodnih proslavah in to od svojega začetka približno 38 let. To nekaj velja za nas in jih spoštujemo ter z veseljem prihajamo na njih koncerte in druge priredbe.

Zarjani so sklenili, da bo šla polovica preostanka v korist pevske turnee okteta pevcev, ki pridejo iz stare domovine. To je hvalevredna ideja. Na koncertu bodo podane same pesmi, ki jih je zložil zavedni primorski rojak Vinko Vodopivec. To bo komponistu v počast. Zato podpisani tem bolj trdno upa, da se vidimo na koncertu vsi zavedni Primorci in Primorke. Princip in korajža še vedno velja, prijatelji.

Ziveli, Zarjani, vam kliče vaš podpornik in prijatelj

Anton Jankovich

Zalostna novica iz domovine

GRARD, Ohio—Prejel sem od svojega prijatelja John Jančarja iz Conemaugh, Pa., pismo, v katerem mi sporoča, da je prejel iz stare domovine žalostno vest, da je Višnji gori umrla Elica Zupančič, rojena Baumkircher, žena njegovega brata Martina.

Pokojnica je bila stara okrog 26 let. Umrla je na porodu, a dete je ostalo živo. Pogreb se je vršil dne 3. februarja 1953. Ona izhaja iz Baumkircherjeve družine v Litiji, kjer je bil njen oče mnogo let policijski načelnik. Bila je učiteljica na Prežganju, poročena sta pa bila kako leto dni.

Poleg žalujočega soproga, zapuščena pokojnica starše, dve sestri in brata, kakor tudi mnogo drugega sorodstva in poznancev.

Ko sem se predlanskim nahajal na obisku v stari domovini, sem v družbi prijatelja Jančarja obiskal njegove sorodnike na Višnji gori in v Litiji, kjer sem se z njimi seznanil. Vsi so bili tako prijazni in postrežljivi, da je bilo prijetno v njih družbi. Novica o smrti Elice me je presenetila, saj je bila še tako mlada, v najlepših letih. Ni ji bilo usojeno, da bi negovala svoje dete, zapustiti ga je morala. Težko mi je bilo ob tej žalostni novici, saj se zavedam kako zelo jo pogrešajo njeni domači, a pomagati se ne da.

Ob tej priliki želim izreči svoje iskreno sožalje užalostnemu soprogu, staršem in sorodnikom, ki so bili hudo prizadeti ob izgubi svoje drage Elice, kateri bodo rahla rojstna gruda!

Anton Nagode

ROKA POSTAVE

Policiisti imajo nalogo, da strogo nadzirajo promet in pomagajo zmanjšati številne prometne nesreče. To pomeni, da bo več avtomobilistov kakor pešcev avtomobilistov raznih prekrškov. Prekrščitelje se to samo na križiščih in kjer je prometna luč—ravnanje se po njej.

Dolžnosti novodošlega tujcemca v Zed. države po novi naseljeniški postavi

(Urednikova pripomba: To je peti od serije člankov, v katerih so ob kratkem podane določbe novega naseljeniškega in narodnostnega zakona (Immigration and Nationality Act). Članke, ki jih je pripravil Common Council for American Unity, imajo namen objasniti določbe novega zakona ne pa razpravljati o njih.)

Ko je tujecemec pripuščeno v Zedinjene države kot priseljenec ali obiskovalec, se mora pokoriti ne le zakonom, ki velja za vse prebivalce, državljane in ne državljane enako, temveč je njegova dolžnost, da se ravna po določenih predpisih, ki se nanašajo na tujecemce izključno.

Novi McCarran-Walter zakon je uvedel več sprememb glede dolžnosti tujecemcev in, v nekaterih slučajih je poostil kazni za kršitev predpisov. Za lastno zaščito mora torej sleherni tujecemec v Zedinjenih državah poznati tozadevne določbe.

Naslednje je, kar mora tujecemec storiti:

V.

1. Vsakoletna prijava. Vsak tujecemec, ki je v Zedinjenih državah na 1. januarja katerega koli leta, mora prijaviti zveznemu državnemu pravdniku (Attorney General) svoj naslov. V to svrhu doli na vsaki pošti oziroma poštenu uradu tiskovino Form I-53, katero naj izpolni. Dobe se te tiskovine tudi v uradih naseljeniške in naturalizacijske službe. Nov zakon daje tujecemcu čas do 31. januarja, da to stori, dočim je po starem zakonu bil ta čas omejen na dobo med 1. in 10. januarjem. Ko tujecemec izpolni tiskovino, naj jo izroči poštenu uradniku ali pa naseljeniški in naturalizacijski uradniku. Ne sme jo odposlati po pošti. Ako rabi tujecemec pomoč pri izpolnitvi omenjene tiskovine, mu bo z veseljem na uslugo kateri koli uradnik naseljeniške in naturalizacijske službe.

Ako je tujecemec začasnno odsoten iz dežele na 1. januarja, mora prijaviti svoj naslov na tiskovini Form I-53 v teku 10 dni po svoji vrnitvi v Zedinjene države. Starši ali pa legalni varuhi mladoletih tujecemcev pod 14 let starosti morajo vložiti oziroma prijaviti bivališče teh.

2. Prijava spremembe naslova. Kadar koli tujecemec spremeni svoje bivališče ali naslov, mora to prijaviti v teku deset dni na tiskovini karti. Change of Address Report Card (Form AR-11), ki se dobi na vsaki pošti.

Dodatno k gornjim predpisom (letna prijava bivališča in prijava spremembe bivališča) morajo tujecemski obiskovalci, ki so v deželi začasnno, prijaviti svoje bivališče ali naslov vsake tri mesece, neglede, če so naslov medtem spremenili ali ne.

Ako tujecemec ne izpolni teh predpisov, je podvržen plačilni globi in zaporu. Če se prijavljata nalašč izogne, je lahko deportiran.

3. Registracija in odtis prstov. Tujecemec 14 let starosti in čez, ki ostane v Zedinjenih državah 30 dni ali več, se mora prijaviti za registracijo in odtis prstov, razen ako je vsemu temu že zadovoljil prej tukaj, ali pa ko je dobil vizo pred letom 1940—to je, preden so stopili v veljavo predpisi registracije in prstnih odtisov.

Starši in legalni varuhi so odgovorni za registracijo tujecemcev pod 14 let starosti. Ti mladoletniki niso podvrženi predpisu prstnih odtisov. Ko pa tak otrok doseže starost 14 let, mora teku 30 dni iti osebno v urad naseljeniške in naturalizacijske službe v svrhu odtisa prstov.

Neizpolnitev predpisov registracije in prstnih odtisov je kaznjiva z globo in zaporom. Tujecemec je podvržen istim kaznim in deportaciji, ako vedoma navede napačne podatke, ko vložijo prošnjo za registracijo, ali ako skuša registrirati sebe ali kako drugo osebo s ponarejenimi papirji.

4. Identifikacijska karta. Ko je bil tujecemec registriran in je dal odtis svojih prstov, mu je

izročena identifikacijska karta za inozemce. (To je majhna zelena karta, ki je nadomestila večjo belo Alien Registration Receipt Card. Tujecemci, ki še imajo belo karto, naj jo zamenjajo za zeleno Alien Identification Card v uradu naseljeniške in naturalizacijske službe. Nova zelena karta služi tudi za prestop meje). Vsak tujecemec nad 18 let star mora imeti vedno pri sebi to karto. Ako je nima, lahko zapade kazni do \$100 globe ali pa zaporni kazni do ne več kot 30 dni.

V slučaju izgube ali uničenja karte, naj tujecemec takoj zaprosi za novo. V to svrhu lahko dobi tiskovino Form I-90 od naturalizacijskega in naseljeniškega urada.

5. Organizacije. Tujecemec mora biti previden, kakšnim organizacijam se pridruži v Zedinjenih državah. Paziti mora, da ne pristopi k nobeni subverzivni organizaciji. Ako se izve, da pripada tujecemec k subverzivni skupini ali organizaciji, je lahko deportiran.

6. Dovoljenje povratka. Ko je tujecemec enkrat pripuščeno v Zedinjene države kot stalen prebivalec, lahko začasnno zapusti deželo in se povrne, kadar hoče. Seve mora pred odhodom iz dežele zaprositi imigracijski in naturalizacijski urad za dovoljenje za povratka (Reentry permit). S tem dovoljenjem je tujecemec potem spet pripuščeno v Zedinjene države, ne da bi mu bilo treba iskati vstopno vizo pri ameriškem konzulu v inozemstvu, vse to pod pogojem, da zaostoji vsem predpisom vstopa prav kakor tujecemec, ki prihaja v deželo prvič, izjema je le v tem, da tujecemec ob povratku v Zedinjene države ne potrebuje kvotne številke in mu ni treba polagati preizkušnje pismenosti.

Dovoljenje povratka je veljavno za eno leto in ga je mogoče podaljšati za dodatno leto. Pomniti pa je treba, da če je tujecemec odsoten iz Zedinjenih držav stalno za dobo preko šest mesecev, je prekinjena njegova doba bivanja v svrhu naturalizacije (razen v izjemnih slučajih) in mora po povratku znova pričeti njegovo petletno bivanje, preden more dobiti državljanstvo.

(Common Council for American Unity)

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v oznabi 32/2 do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, 37 št. 5, 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32; 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15½; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.
1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.
1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje, sprejeta potom zakonodaje.

ZANIMIVOSTI IZ STARE DOMOVINE

V okolici Stične so izkopali grob japonske kneginje

Narodni muzej v Ljubljani in Slovenska akademija znanosti in umetnosti sta organizirala posebno skupino znanstvenikov, ki že delj časa raziskujejo eno največjih ilirskih grobišč v Sloveniji. To grobišče, ki je v globini pet metrov, je dolgo 64 metrov in se nahaja na posestvu kmeta Franca Gomilarja v okolici Stične na Dolenjskem.

Znanstveniki so doslej mislili, da je bilo tu neko bivališče kakšnega bogatega ilirkega kneza, zdaj so pa dognali, da je to grobišče družinske grobnice ugledne ilirske družine, najbolj verjetno iz plemena Japodov, ki so v davnih časih živeli v teh krajih in doživeli višek svoje kulture v petem stoletju pred našim štetjem. V tistem času je nastala večina grobišč pri Stični, ki so jih doslej našli 63.

V tem največjem grobišču so pri kopanju najprej našli na kamnito ogrado, kmalu nato pa na veliko surovo obdelano kamnito ploščo težko nad 1.000 kilogramov. Ko so to ploščo dvignili, so našli grob žene, verjetno japonske kneginje. V dolgih stoletjih je njeno okostje skoraj popolnoma razpadlo, tisto pa, kar je ostalo, je bilo izredno dobro ohranjeno. Znanstveniki so našli pri njej edinstven nakit, kakršnega doslej še niso našli v nobenem ilirskem grobišču. Glava je bila okrašena z diademom iz devetih večjih ploščic iz čistega zlata s krasno ornamentiko, kombinirano iz geometrijskih krogov, ki simbolizirajo sončne kroge.

Osnovni del diadema je imel tudi neki simbol, katerega pomen znanstvenikom še ni uspelo jasno razložiti. Ta diadem predstavlja milijonsko vrednost, saj je velika redkost in je po mnenju znanstvenikom še ni uspelo po svetiti. Nekaj izrednega je tudi ogrlica, sestavljena iz 21 votlin, zlatih krogič, v velikosti lešnikov, ki so med seboj povezane z zlatimi cevkami. Na obeh straneh

Nekaj izrednega je tudi ogrlica, sestavljena iz 21 votlin, zlatih krogič, v velikosti lešnikov, ki so med seboj povezane z zlatimi cevkami. Na obeh straneh

JANEZ PUHAR — IZUMITELJ FOTOGRAFIJE

Tega sodobnika našega velikega Prešerna (živel je od 1814—1864), ki je v težkih slovenskih provincialnih razmerah preteklega stoletja morda s prav tako velikim navdušenjem in z ne dosti manjšo genialnostjo kot Prešeren delal različne znanstvene, zlasti pa fotografsko-kemične poskuse in uspel predvsem z izumom fotografije na steklo—prav gotovo premalo poznamo. Letos je minulo sto let, dokar mu je Pariška akademija znanosti, ki je z njo vzdrževal stike, podelila častno diplomu. Bil je duhovnik (in kaj naj bi nadarjen siromak v tistem času drugega študiral?)—vse življenje nesrečen v tem poklicu. Prva njegova fotografija, narejena na enostavni žvepleni plošči, je bila podobna ledenim rožam, in v nekem pismu je tudi napisal, da mu v tem strašno pustem klerikalnem življenju ne cveto nobene boljše rože. Puhar se ni dosti zmenil za očitke svojih nadrejenih in drugih duhovnikov, ki ga niso štel za svojega. Bil je univerzalni človek, znal je vrsto jezikov, ukvarjal se je z botaniko in astronomijo, igral na več instrumentov, ki jih je tudi sam izdeloval, bil je slikar, bakrorezec in risar, slovenski in nemški pesnik, verjetno tudi komponist, zlasti pa fizik in kemik. Skratka—z vsem se je ukvarjal, povsod je njegov iščooči duh zapustil sledove, samo v teologiji ne. In če preletimo kraje, v katerih je služboval kot duhovnik in ki jih je nič manj kot enajst (Leskovec, Svibno, Metlika, Ljubno, Radovljica, Bled, Cerkljeva, ...)

Smlednik, Kamnik, Dovje, ...). Nazadnje njegov rojstni kraj Kranj, kjer je tudi umrl—tem si komaj lahko predstavljamo, koliko vztrajnosti je moral imeti, kakšen neutrudljivi eksperimentalni, pravi znanstveni, umetniški žar je moral prevesti v njegovih: kopiranje slik, povečevanje slik in pretiskovanje s tiskarsko barvo. V tujem svetu mu priznali zasluge. Objavljal je svoje članke v različnih znanstvenih publikacijah, staljaval v Parizu, Londonu, New Yorku. Zaostale družinske razmere in položaj našega roda sploh je kriv, da Puhar svojih sposobnosti ni še bolj razvil in postal znanstvenik svetovnega pomena in da so pozneje njegove izume celo pozabili in jih niso izkoristili, kakor zaslužili.

Cetrta mednarodna fotografiska razstava v Ljubljani uveljavlja "Puharjeve nagrade" za le skromna oddolžitve njegovega spomina.

Don't gamble with fire—the odds are against you!

Novi vitamin B 12

Glavni sestavni deli naše hrane so vedno bolj znani. Po njihovi kemični lastnosti in njihovem delovanju na človeško telo jih delimo v 3 velike skupine: energetske, mineralne elemente in vitamine. Z mešanjem vseh znanih sestavin hrane v prikladnem razmerju poskušajo sestaviti umetno hrano, vendar pri dosedanjem znanju znanstvenikom še ni uspelo sestaviti take umetne hrane, ki bi zagotovila naravno ravnotežje človeškega organizma. To je dokaz, da so še vedno v problemu prehrane neznani elementi, vendar uspeva znanstveniki z neprestanimi raziskavanji to "neznanko v prehrani" stalno zoževati, dokler končno ne bo izginila.

Glavne sestavne dele prehrane, energetske in mineralne, so ugotovili z neposrednimi kemičnimi postopki. Na področju proučevanja hrane je tudi bilo glavno delo v drugi polovici preteklega stoletja. Vse tozadevne izdelke sta objavila l. 1927 Rando in Simonnet v knjigi "Podatki in neznane stvari problema prehrane." V tem času so neznane obsegle vitamine, ki so jih tedaj obširno proučevali ter odkrivali. Nezgodna je v tem, da

se večina vitaminov, ki so precej aktivni, nahaja v hrani v razmerju 1,000,000, kar je vsekako premajhna količina, da bi se jih moglo na prvi mah ugotoviti s kemično analizo. Prve vitamine so odkrili z opazovanjem in s poskusi na živalih; kemiki so nastopili šele potem, da bi jih izolirali, ugotovili njihove kemične formule, predlagali potrebne količine za uporabo in da bi jih umetno sestavili. Številna taka raziskavanja so omogočila napad na avitaminoze (vitaminske nedostatnice), to je bolezni, ki nastajajo zaradi pomanjkanja vitaminov v hrani, obenem so pa tudi znatno zmanjšala obseg še neznanih stvari o hrani.

Zadnja odkritja o vitaminih so nastala na drug način. Za razmnoževanje nekaterih mikrobov je potrebno, da so v kulturi, kjer se množijo, določeni pogoji za rast. Znanstveniki so se trudili, da bi izolirali in ugotovili te pogoje. Potem so preizkušali njihovo delovanje na živali. Poslednja odkritja v skupini vitaminov B so nastala na ta način. Nedavno odkritje vitamina B¹² je lep primer za težave, na katere naletijo pri vsakem novem izsledku na tem področju, pa tudi obzorij, ki jih taka odkritja odpirajo.

Izoliranje vitamina B¹² sta izvršili skoraj istočasno l. 1948 dve skupini znanstvenikov, od katerih je ena delala v Angliji, druga pa v ZDA. Ta raziskovanja so začeli v trenutku, ko so ugotovili, da so zdravila sestavljena na bazi jeter, s katerimi so zdravili pogubno slabokrvnost (perniciozno anemijo), pospešila razmnoževanje določenih vrst bakterij. Ugotovili so, da obstaja vzporednost med delovanjem takih zdravil na slabokrvnost in njihovim delovanjem na razmnoževanje bakterij. Na podlagi tega spoznanja so znanstveniki poskušali razdeliti sestavine jeter z namenom, da bi izolirali aktivno sestavino. To je bila zelo težka naloga, če pomislimo na to, da je v jetrih samo kakšen mikrogram, samo milijonski del grama, to se snovi. Z moderno tehniko kromatografije pa so ta problem hitro rešili in odkrili vitamin B¹².

Ta vitamin je trda snov v kristalih. Z analizo so v njem ugotovili 4% kobalta in menijo, da ta kovina daje kristalom rdečo barvo. Odporen je proti toploti in topljiv v vodi. Ta vitamin z močnimi zdravilnimi lastnostmi so ugotovili v nekaj mesecih in ga temeljito proučili vključno s tem, da je v hrani v tako malenkostnih količinah. Menijo, da bo kmalu mogoče postaviti tudi kemično formulo vitamina B¹² in ga nato umetno sestaviti.

Kaže pa, da bodo bolj težko rešili druge probleme, ki jih postavlja delovanje novega vitamina. Njegovo zdravilno delovanje poznajo že precej dobro. Vbrizgan zdravilni ne samo tipično ali Biermerjevo pogubno slabokrvnost, temveč tudi druge vrste te slabokrvnosti in še neko nevarno tropično bolezen. Pri vseh teh boleznih povzroči vbrizgani vitamin hitro naraščanje števila rdečih krvničk in hemoglobina (krvnega barvila v rdečih krvničkih).

Ze pred odkritjem vitamina B¹² so nekaj let zdravili pogubno slabokrvnost z zdravilom iz grupe vitaminov B, in sicer z neko rastlinsko kislino, ki je sicer izboljšala kri slabokrvnih bolnikov, ni pa bila uspešna proti prav vsem oblikam bolezni. Ko so odkrili vitamin B¹², so mislili, da so našli zdravilo za pogubno slabokrvnost, ki je uporabno na vse načine; deluje pa žal samo tedaj, če je vbrizgan, če ga pa bolnik zaužije, pa ne. Zanimivo je, da zaužiti izvelek iz jeter ki vsebuje vitamin B¹², deluje zdravilno proti neki vrsti anemije, zaužiti čisti vitamin pa ne. Zaradi tega ga zdaj sodijo, da ne pr. Biermerjeva slabokrvnost ni samo posledica pomanjkanja vitamina B¹². Nasprotno, pri nekaterih vrstah anemije je delovanje tega vitamina celo negativno.

Ni še znano, na kakšem način deluje novi vitamin B¹² na obnovo krvi. Vendar je odkritje tega vitamina ena od največjih pridobitev moderne zdravilske znanosti. Njegovo odkritje že kaže, da bodo kmalu odkrili še druge važne čimbelje v človeški hrani.

Ta kratki opis odkritja in delovanja vitamina B¹² bo opomnil bralca na važnost vitaminov v naši prehrani. Naj je upošteva s tem, da se bo seznanil z vlogo vitaminov v naši prehrani vsaj v najnujnejšem obsegu in jo tudi upošteval, posebno pri prehrani otrok.

(PO "LJUDSKI PRAVICI")

KRATKE RAZLAGE

MAROKO

Maroko je pokrajina, ki leži na severozahodni afriški obali južno od Gibraltarja. Upravno je razdeljena v francoski in španski del ter v mednarodno mesto Tanger. Španski Maroko ima 28,000 km² (po velikosti skoraj enak Sloveniji) in okrog en milijon prebivalcev. Večji je Francoski Maroko (220,000 km² in 6.5 milijona prebivalcev z glavnim mestom Marrakech, ki ima okrog 200,000 prebivalcev. Ostala večja mesta so še Fez, Rabat (sedež francoskega guvernerja), Casablanca in Agadir. Prebivalstvo tvorijo večino nomadska plemena Berberov in deloma Arabci (vzhodni del) in so kulturno precej na nizki stopnji. Prevladuje arabska noša in običaji, imajo celo svoj sultanat. V manjših količinah pridobivajo v Maroku svinčeno, manganovo in železno rudo, v večjih pa boksit in fosfate. Tudi cedro in plutovino izvažajo.

ANTISEMITIZEM

Antisemitizem (anti—gr. proti, semit pomeni v splošnem človeka židovskega porekla) je gibanje, naperjeno proti židom, ki ga je razvijal zlasti fašizem, v zadnjem času pa se močno širi v državah pod gospodvom Kremlja.—Židje imajo v novejšem času svojo državo Izrael, vendar biva več kot tri četrtine židov v drugih državah.

RANGOON

Rangoon (izg. Rangun) je glavno mesto Burbe in leži ob istoimenski reki samo 34 km proč od morske obale. Vendar ga smatrajo kot morsko pristanišče, ki je še posebej važno zaradi izvoza riža, bombaža, jute in svinčene ter cinkove rude. Ima okrog 400,000 prebivalcev. Burma je še danes sestavni del angleškega imperija s 605,000 km² in okroglo 15 milijoni prebivalcev, ki so raso močno pomešani (indijska plemena, Tibetanci, Mongoli itd.).

JADRANSKI OTOKI

Ce pogledamo na zemljevid Jadranskega morja, opazimo na prvi pogled, da je njegova zahodna obala skoraj brez otokov in se vleče skoraj v ravni črti v smeri NW proti SE. Skoraj vzporedno z njo poteka vzhodna obala Jadranskega morja, ki skoraj v celoti pripada FLRJ. Je zelo členovita in ima pred seboj posejanih nebroj otokov in čeri, ki niso nič drugega kot ostanki gorskih vrhov, ki so se v dolgi tisočletjih vgriznili v morje. Vzhodna jadranska obala se namreč pogreza in sicer v 100 letih približno za 1 do 2 cm. Otoki so pred obalo večinoma lepo razporejeni v treh ali celo v petih vrstah. Največji otok na naši obali je Krk, ki meri 410 km², največ prebivalcev pa ima Korčula (okrog 18,000). Drugi otok po velikosti je Cres (404 km²), ki mu sledi Brač s 395 km². Med najbolj divje otoke spada Mljet, nedaleč od Dubrovnika s površino 100 km² in je znan zaradi velikega števila strupenih kač.

PODMORNICE

Podmornice poznamo v glavnem kot borbeno orožje dveh vojskujočih se držav. Potopljene pod vodo napadajo predvsem nasprotnikove trgovske ladje, če pa se pokaže možnost, napadajo tudi sovražne vojne enote. Vendar so imele v drugi svetovni vojni, podobno kot v prvi, še druge važne naloge, morda celo važnejše od oviranja sovražnega prometa. Tako vemo, da so nemške podmornice med drugo svetovno vojno oskrbovale Hitlerjevo Nemčijo z raznimi surovinami, ki jih Nemčija sama ni imela, niti jih ni mogla dobiti na okupiranem področju. Nemška podmornica U 532 je n. pr. tik pred koncem vojne (aprila

1945 leta) vozila iz Indonezije preko 100 ton kositra, 60 ton naravne gume, 8 ton volframa, 5 ton molibdena in 500 kg kinina, torej same take snovi, ki jih je Nemčija nujno potrebovala.

VOLFRAM

Volfram (kem. znak W) je izredno težko siva kovinska prvina z visokim tališčem (3400° C). Kemična industrija ga mnogo uporablja pri izdelovanju barvil, predvsem bronca, v tehniki pa služi kot dodatek jeklu za trdo brzorezno orodno jeklo (volframovo jeklo) in za žarilne nitke žarnic.

MOLIBDEN

Molibden (kem. znak Mo. grškega izvora) je kovinska prvina, ki jo uporabljajo predvsem pri izdelovanju posebnega visoko sposobnega jekla.

KAPACITETA (lat.) PLJUČ

Kapaciteta (lat.) pljuč ni nič drugega kot količina zraka, ki jo more človek sprejeti v svoja pljuča pri enkratnem vdihu. Je pri ljudeh zelo različna in znaša od pol litra do blizu 6 litrov. Odrasel moški ima povprečno kapaciteto 4 litre, ženske nekoliko manj. Športniki, kot so nogometaši, veslači in plavalci imajo kapaciteto od 5 do 6 litrov in celo več. Ljudje, bolni na pljučih in sicer, imajo občutno manjšo kapaciteto pljuč, ki včasih ni večja od pol litra.

SLOVENCI V MEDICINI NISMO ZACETNIKI

To vemo iz pisma, ki ga je pisal salzbürski nadškof koroškemu mejnemu grofu (Markgrafu) za časa vladanja francoskega kralja Karla Velikega (786-814). V tem pismu piše, naj mu čimprej pošlje dva zdravnika in sicer enega žida in enega Slovence. Zakaj so mu bili zdravniki potrebni, nam ni znano, znano pa je, da so morali biti slovenski zdravniki dobri in upoštevani, če jih je klical celo salzbürski nadškof, ki je bil znan sovražnik Slovencev.

AVTOMATSKA PADALA

Šest izkušenih ameriških padalcev je preizkusilo novo avtomatsko padalo, ki ima poleg padala še stolček, na katerem padalec tudi med padanjem udobno sedi. Skakali so iz višine 14 km in dosegli hitrost nad 100 m/sek ali preko 360 km/h. V stolčku je poleg nekaterih drugih instrumentov montiran tudi precizen visinomter, ki na višini 5000 m sproži padalo. Padalo se počasi odpira in zmanjša hitrost padanja pri tehi na 3 do 3 in pol m/sek.

(Po "Ljudski pravici")

DRUŠTVENI KOLEDAR

FEBRUARJA

22. februarja, nedelja—Koncert zbora Zarja v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.

MARCA

8. marca, nedelja—Večerja krožka št. 1 Progressivnih Slovencev v SDD, Waterloo Rd.

15. marca, nedelja—Opereta pevskega zbora Jadrani v SDD, Waterloo Rd.

NAČRT ZA GRADNJO ORJASKIH POTNIŠKIH LETAL NA RAKETNI POGON

V Angliji izdelujejo načrte za gradnjo orjaskih potniških letal na raketni pogon, ki bodo na progi London-New York prevajala do 150 potnikov. Ta letala bodo lahko preletela Atlantik trikrat v enem dnevu.

Novi čezoceanski avion na raketni pogon, ki bo imel eno nadstropje, bo zračni promet čez Atlantik spremenil v nekakšen lokalni avtobusni promet. Na zrakoplovni rastavi v Farnboroughu je bil razstavljen majhen model tega aviona. Za sedaj so razne podrobnosti o konstrukciji aviona še tajne, med drugim število motorjev, oblika kril in velikost letala. Konstruktorji tega zračnega orjaka, menijo, da bo lahko nesel 22,680 kg koristnega tovora in da bo letel na zelo veliki višini z brzino, ki bo skoraj enaka brzini zvoka. Brzina njegovega letenja skozi stratosfero bo omogočila, da bo v enem samem dnevu poletel iz Londonu v New York, nazaj v London in spet v New York. Konstruktorji sodijo, da bodo trije taki avioni v enem letu lahko prepeljali na tej progi več potnikov kot velik čezoceanski parnik, razen tega bodo pa še prevozniki stroški minimalni, 5560 km dolgo progo od New Yorka do Londona bo avion preletel s 122 potniki in njihovo prtljago v šest in pol urah, v nasprotni smeri pa s 117 potniki zaradi nasprotnega vetra v sedem in pol urah.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: Endicott 1-3113

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 East 76th Street
UTah 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
17902 Nottingham Road
IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Avenue
Diamond 1-8029

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:
IVanhoe 1-9382

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik

nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE
Tel. Endicott 1-5013
vagal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Dr. J. V. ZUPNIK

ZADNJIH PAR DNI

Vse v trgovini je bilo znatno PONOVRNO znižano v ceni za zadnje par dni VELIKE RAZPRODAJE. KO GREMO IZ TRGOVINE.

Posebno dobri nakupi za pošiljke v stare domovine se dobijo po velikih prihrankih.

BAND'S

DRY GOODS STORE
6529 ST. CLAIR AVE.

V NAJEM

STAREJŠI MOŠKI

dobi sobo v najem. Si lahko kuhajo. Primerno za možaka, ki ga veseli bivanje na svežem zraku.

ANA EBERVAIN,

740 W. Main St., Madison, Ohio

V NAJEM SE ODDA

stanovanje s 3 sobami
PREDNOST IMA STAREJŠA
ZAKONSKA DVOJICA
Pokličite
REI-4485

NAPRODAJ

PRODA SE PRALNICO

ki ima 15 avtomatičnih pralnikov. Izvrstna in dobičkanosna. Se prodaja po zmerni ceni radi smrti solastnika.

605 EAST 140th STREET
UL 1-4232

DELO DOBIJO ZENSKO

ŽENSKO

v starosti 18 do 40 let za TOVARNISKO DELO
Podnevi. Dobra plača od ure. Prijetne delovne razmere. Intervju med 9. zj. in 3. pop. Sprejme se novodošle. Morate govoriti nekoliko angleščine.

Benton Glass Co.

4540 HOUGH AVE.

DELO DOBIJO MOŠKI

MACHINE

OPERATORJI in
ASSEMBLERJI

Visoka plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške. Prosimo, da se osebno zgledate v našem upošlevalnem uradu na Engle Rd., južno od Brookparka

FORD

MOTOR CO.
17601 Brookpark Rd.

DIEMAKERS

na srednjih in velikih Dies
TOOLROOM ENGINE
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
DIE REPAIRMEN
Rabi bi tudi govorili z MASINISTI

Visoka plača od ure, čas in pol za nadurno delo in dvojni čas ob nedeljah. Dobre delovne razmere poleg dodatka za življenjske stroške. Ta dela so na razpolago v obeh naših tovarnah, E. 93 St. in Woodland ter na 1115 E. 152 St., toda prosilci naj se prijavijo v naši št. 1 tovarni.

MURRAY OHIO MFG. CO.
1115 E. 152 St.

The U. S. Defense Bonds you buy
give you personal financial independence

Don't forget that bonds are now a better buy than ever. Be cause now interest every year for 20 years from date of purchase instead of 10 as before! This means that the bond you bought for \$18.75 can return you not just \$25—but as much as \$33.33! A \$37.50 bond pays \$66.66. And so on. For your security, and your country's too, buy United States Defense Bonds now! Bankers recommend them as one of the safest forms of investment.

Peace is for the strong . . .

Buy U. S. Defense Bonds regularly!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

YOU can be the
woman of
the year

PREPARE FOR NURSING—
the most needed profession for
women in a National Emergency

Talk to the Director of Nurses
at your local hospital, or apply
to a college or hospital
School of Nursing.

DANIEL DEFOE

Življenje

IN ČUDOVITE PRIGODE POMORŠČAKA

Robinzona Kruzoa

(Nadaljevanje)

Ko je prišel čas za peko kruha, sem napravil na kuršču velik ogenj. Ko so drva pogorela, sem razgrnil žerjavico po vsem ognjišču in jo pustil ležati pol ure, da je bila opeka vsa razbeljena. Takrat sem odgrabel vse žarinje na stran in vsadil svoje hlebe. Nato sem pokril kruh s tistimi glinastimi krožniki, in na te povezane pokrove sem zopet nasul žerjavico.

Kruh se je spekel kakor v pravi peči. Kako prijetno mi je bilo, da sem mogel okusiti svež kruh! Zdelo se mi je, da tako slastne reči še nikdar v življenju nisem jedel.

Sploh pa, v kratkem času sem postal prav dober pek. Tudi pudinge in pogačke iz riža sem se naučil peči. Samo pastet se nisem mogel lotiti, ker razen kozjega in ovčjega mesa nisem imel ničesar, da bi jih nadeval.

S takimi domačimi deli sem potratil vse tretje leto svojega bivanja na otoku.

TRINAJSTO POGLAVJE.

Robinson si dela čoln in novo obleko

Verjeti mi smete, da sem vedno mislil na zemljo, ki sem jo videl z one strani obrežja. V globini svoje duše sem vedno obžaloval, da se nisem naselil na oni strani; zdelo se mi je, da bi, če bi videl pred seboj tisto zemljo, že kako našel priložnost, priti do nje. In če bi prišel tja, bi se mi morda tudi posrečilo priti na svobodo.

Kolikokrat sem se spomnil malega prijatelja Ksurijskega in dolgega čolna z jadrom, s katerim sem prejadral več kakor tisoč milj ob afriškem obrežju! A kaj bi s takimi spomini?

Sklenil sem pogledati za čolnom, ki ga je bilo v tisti burji, ko se nam je razbila ladja, vrlo nekaj milj od mojega selišča na otok. Čoln je ležal nedaleč od kraja, kamor ga je naplavilo. Plima ga je obrnila in zanesla nekoliko više na melino; sedaj je ležal narobe na suhem.

Če bi mogel čoln popraviti in spustiti v vodo, bi prišel brez posebnega truda do Brazilije. A samo moje roke so bile za tako delo preslabe. Vedel sem, da ne morem premakniti otoka. Poskusil sem pa le. Šel sem v gozd, si nasekal močnih drogov, stesal dva debela hloda za valja, in to sem vse zvalčil k čolnu.

"Ko bi bil vsaj mogel obrniti," sem si rekel, "popravilo bi potem ne bilo težko. Imel bi ladjico, da bi z njo res smel iti na morje."

Ni mi bilo žal dela, ki pa je bilo brez koristi.

Tri ali štiri tedne sem izgubil s tem trudom. Pa tega še ni bilo dovolj, kajti ko sem se prepričal, da teže ne morem premakniti, sem imel tako jnov načrt: Začel sem odmetavati pesek od enega boka čolna, ker sem mislil, da se mi sam prevrže na svoje dno, če ne bo imel opore na tisti strani. Hkrati pa sem podlagal podenj hlode, da bi se mi tako prevrgel kakor kaže meni.

Čoln se je res obrnil, a s tem nisem prišel do cilja; v vodo spustiti ga le nisem mogel. Niti z drogovi mu nisem mogel priti pod dno, in nazadnje sem delo opustil. Neuspeh pa mi ni vel veselja za nove poskuse. Nasprotno, ko sem videl, da nikakor ne morem od zoprnega obrežja proč, moja želja ne samo da ni oslabela, temveč se je celo okreplila.

Nazadnje mi je prišla misel, da bi si sam napravil ladjico ali

pa čoln, kakor jih imajo divjaki v teh krajih.

"Za tak čoln ni treba pravega orodja," sem modroval, "ker se izdolbe iz celega debla. In tako delo more opraviti en sam človek."

Napraviti si čoln, se mi je zdelo ne samo mogoče, temveč tudi lahko; močno me je veselila zavest, da opravi to delo celo laže kakor črnici ali rdečkovi.

Z vprašanjem, kako spustim svoj čoln v vodo, ko bo dokončan, se nisem ukvarjal, dasi je to bilo mnogo važnejše kakor nedostajanje orodja.

Tako strastno sem mislil na svoje potovanje od tod, da niti razmišljal nisem o težavah spravljanja čolna, dasi je veliko laže iti z ladjico petintrideset milj daleč po morju, kakor pa poriniti jo teh nekaj sežnjev daleč od morja.

Da rečem, v zgodbi s čolnom sem se pokazal bedaka, kakršen le more kdaj biti človek z zdravim umom. Moja zamisel me je pač tak zajela, da nisem imel moči pravega razsodka.

Pa ne, da bi nič ne pomislil na spust čolna v morje, o ne! Ta zamisel mi je večkrat prišla, a vsakokrat sem jo zadržal z neumno tolažbo: "Najprej napravim ladjico, potem pa pomislim, kako bi jo spravil na morje. Ne-kako bo že!"

Seveda, to je bilo res bedasto, a moja razgreta domišljija je bila močnejša kakor razsodek, in prijel sem za sekuro. Podrl sem krasno cedro, ki je imela spodaj šest čevljev premera, v višini dvaindvajset čevljev pa skoraj pet. Višje gori je bilo deblu tanjša, dokler ni začelo iti v veje.

Lahko si je misliti, koliko dela sem imel s podiranjem ogromnega drevesa!

Dvajset dni sem tesal deblu, sedaj od te, potem od one strani. Veje sem sekal štirinajst dni, in potem še bujni vrh! Dober mesec sem obdeloval to klado od zunaj, da bi iztesal vsaj nekaj ladijskemu gredlju podobnega, ker brez tega bi se mi ladjica v vodi prevrnila. Tri mesece sem jo pa potem dolbel in votlil. Tako sem delal brez ognja; vse ogromno delo sem opravil z dletom in kladivom. Nazadnje sem dobil odličan čoln, in tolik, da bi gotovo držal dvajset ljudi, torej mene z vsem tovorom vred.

Neverjetno sem bil navdušen; nikdar v življenju še nisem videl takega čolna iz celega. Seveda, zastoj mi ni prišel! Kolikokrat sem moral, na smrt utrujen, kljuniti s sekuro po tem deblu!

Vseeno, pol dela sem opravil. Sedaj je treba ladjico edino še spustiti v vodo. Prav gotovo bi se bil, če bi se mi to posrečilo, lotil najbolj neumnega in brezupnega pomorskega podjetja na svetu.

A ves napor s spravljanjem na morje je bil zaman; moj čoln je ostal, kjer je bil.

Od gozda, kjer sem ga napravil, pa do morja ni bilo dalje kakor petdeset sežnjev, a gozd je bil v kotlini, obrežje pa je bilo visoko in strmo. To je bila prva ovira. Pa hrabro sem sklenil odstraniti jo. Treba bo odkopati toliko zemlje, da dobim od ležišča čolna do morja poševen spust. Strašno mi je ob spominu na, koliko truda sem imel s to ladjico, a kdo bi ne storil vse, kar mu je v močeh, da bi si priboril svobodo!

Tako sem odstranil prvo zapreko: pot za čoln je bila narejena. A vse ni nič pomagalo. Kolikor koli sem se trudil, ladjice le nisem mogel premakniti, kakor tudi prej ladijskega čolna nisem spravil z mesta.

Tedaj sem izmeril razdaljo, ki loči čoln od morja. Sklenil sem izkopati kanal zanj. Če ni mogoče spraviti ladjico k morju, napeljem pa vodo k njej. Ze sem skoraj začel kopati, a ko sem razmisli, kako globok in širok bi moral biti prekop, in izračunal, kako dolgo bi moral en sam človek to delati, se je pokazalo, da bi imel dela vsaj deset ali dvajset let.

Nič ne pomaga, treba bo pač opustiti to zamisel.

Bil sem v globini duše ogorčen, in še sedaj sem videl, kako neumno je, lotiti se dela brez predurka, koliko časa je treba zanj, in ne da bi vedel, ali je za to dovolj moči.

V tem nes pametnem delu sem praznoval četrto obletnico svojega bivanja na otoku. Mnogi predmeti, ki sem jih bil vzel z ladje, so se že ali povsem izrabili ali uničili, moje zaloge pa so sploh šle že h koncu.

Razen črnice sem porabil tudi ves prepečenec, dasi sem že pol drugo leto jemal samo po en suhor na dan. In vendar sem do časa, ko sem si spekel prvi hleb, bil skoraj leto dni brez drobtinice.

Moja obleka je tudi že bila popolnoma obrabljena. Imel pa sem menda tri tucate pisanih robač, ki sem jih bil našel v mornarskih kovčkih, in nanje sem močno pazil. Na otoku je bilo pogosto tako vroče, da sem hodil v sami srajci, in ne vem, kaj bi bil brez te zaloge.

Seveda, mogel bi bil hoditi tudi nag, a laže sem prenašal pripeko, če sem bil oblečen. Zgodi se, da žarki tropskega sonca so me tako pekli, da so se mi izpuščali na koži mehurji, a robača me je ščitila pred soncem, in gibanje zraka med srajco in kožo me je hladilo. Tudi razoglav hoditi po soncu se nisem mogel navaditi, kadar koli sem bil brez kape, me je zbolela glava.

Vsaj čunje, ki so mi še ostale, sem moral spraviti v red.

Najbolj mi je bilo treba sukunja, ker sem že vse, kar sem imel, ponosil. Sklenil sem predelati si za to nekaj mornarske obleke, ki mi je zamen ležala v zaboji. Bile so jope, ki jih nosijo pozimi, ko stojijo na straži. Tako sem začel krojačiti, to se pravi, mrcvariti sukno, kajti, priznati moram, delal sem silno slabo.

Vseeno, skrpupal sem vendar dva jopiča ali tri, ki bi jih po mojem moral dolgo nositi. O poskusu, da bi si napravil hlače, pa rajši kar molčim, ker sem doživel sramoten neuspeh.

Kmalu po tistem pa sem iznašel nov način, kako se oblačiti, in posihodbi mi obleke ni več manjkalo.

Hranil sem kože vse divjačine, ki sem jo ulovil. Vsako kožo sem na soncu na kolih razpel in posušil. V začetku sem jih imel predolgo na soncu; bile so trde kakor rog, da niso bile za rabo. Zato so pa druge potem bile tem boljše. Iz njih sem si najprej sečil veliko kapo, pravcato kučmo, zunaj kosmato, da bi bila za dež. Tako lepo se mi je posrečilo, da sem sklenil napraviti si vso obleko tako, to je sukunjič in hlače sem skrojil kratke, do kolena, in prav ohlapne. Sukunjič je bil nekoliko širji, saj obleke mi ni bilo treba zaradi toplote, temveč moral sem jo imeti, da se obranim sonca.

Kroj in delo sta bila zanič, to moram priznati. Tesar sem bil slab, krojač pa še slabši. Kljub temu pa mi je obleka dobro rabila, zlasti ko sem hodil v dežju od doma. Voda se je scejala z mene po dolgem dlačju, da sem ostajal popolnoma suh.

(Dolje priradniti)

Sedmera čuda sveta v prihodnosti

Za sedmera čuda sveta preteklosti se navajajo: Piramide v Egiptu, ki so bile zgrajene med leti 3000 in 1800 pred našim štetjem. Viseči vrtovi kralja Nebuhednazarja v Babilonu, okrog 600 let pred našim štetjem. Kip boga Zeusa v Grčiji, zgrajen iz zlata in slonove kosti leta 432 pred našim štetjem in razdejan v vojnah. Tempelj boginje Diane v Efezu na Grškem, iz leta 5 pred našim štetjem. Grobnica Mausulusa, kralja Carisa v Mali Aziji, leta 325 pred našim štetjem. Bronasti, 100 čevljev visoki kip boga Apola na otoku Rhodes v Mali Aziji, postavljen leta 224 pred našim štetjem. Svetilnik na otoku Pharos, postavljen ob vzhodu v pristanišče Aleksandrije okrog leta 200 pred našim štetjem.

Omenjena čuda sveta so bila in jih ni več, razen egiptovskih piramid. Dr. James B. Conant, kemist in do nedavnega predsednik harvardske univerze, navedla nadaljna sedmera čuda sveta, ki jim bomo morda priče v dohodni prihodnosti. Ta moderna čuda si dr. Conant zamišlja sledeče:

V dohodni prihodnosti bomo začeli praktično izrabljati sončni sij za produkcijo energije, za proizvajanje katere zdaj rabimo premog in olje. Ta surovina bo neizčrpna in nam bo omogočala celo morsko vodo izpremeniti v sladko vodo, ki jo bomo lahko rabili za vse potrebe, tudi za namakanje obširnih suhih pokrajin. Neki mali poskusi izrabe sončne energije so se že obnesli; nadaljni razvoji bodo sledili. Iz žaganja in drugih lesnih odpadkov bomo producirali ce-

lulozo in iz iste izdelovali jestvine, ki bodo odgovarjale najboljše mesu. S tem se bo dvignila produkcija živil na svetu 50-kratno.

Kemična izdelava "catalase" bo omogočala ljudem daljše življenje. Vbrizgana v krvne žile bo uničevala skoro vse škodljive bakterije, ne da bi škodovala sistemu. Za enkrat je največ "catalase" najti v soku iz stebelov banan.

Izgotovljene hiše bo mogoče kupovati kot zdaj avtomobile. Izdelane bodo iz prozornega materiala in bodo propuščale svetlobo od vseh strani, toda ne bodo prozorne od zunaj. Vsebovale bodo najmodernejšo opremo in bodo postavljene na stalna mesta v enem dnevu, pripravljene za vselitev.

Na prodaj bodo mala letala helikopterske vrste za posameznike, ki bodo želeli letati kot ptice. Letalo se bo s primernimi naramnicami pričvrstilo na ramena in hrbet. Z enim takim malim letalom že dela poskušnje uprava vojne mornarice v Glendaleu, California.

V vsemirju, izven zemeljskega ozračja, bodo morda vzpostavljene vmesne postaje za polete na druge planete.

Pogoji za svetovni mir so boljši kot so bili. Svoboda ljubeči narodi se oborožujejo in, ko se bodo čutili dovolj močne, da se uprejo vsakemu napadalcu, bo čas, da se začne z resnimi pogajanjimi za svetovni mir.

Nekatera prerokovanja dr. Conanta se zdijo močno fantastična, toda, kdo more trditi, da

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 1-0583
Avtomobili in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljene z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

PERUTNINA

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

V zalogi imamo vedno mlade piščance in vseh vrst perutnine.
Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike.
Pridite in si izberite.
Prodajamo tudi na kose zrezane kokoši (cut-up poultry)
ANDY HOČEVAR in SINOVI
TEL. v trgovini: Montrose 2-2330 — na domu: Montrose 2-2912

STAKICH FURNITURE CO.

Quality of Price — Easy Terms

JAMES D. STAKICH, lastnik

IV 1-8288

16305 WATERLOO RD.

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

je izvedba istih nemogoča? V zadnjih desetletjih in celo v zadnjih letih je moderna znanost izvršila toliko "nemogočih" reči, da je riskirano trditi, da je sploh kaj nemogočega na svetu.

—NEW ERA, glasilo ABZ

RAZVOJ ATOMSKE FIZIKE

Često slišimo ali čitamo o atomski energiji, uranu, radioaktivnih izotopih, atomskih pečeh itd., zato si oglejmo v glavnih potezah razvoj atomske fizike. Okrog leta 1900 ta fizika ni še skoraj niti obstajala, toda vedno bolj se je pri fizikih in kemikih uveljavljala domneva, da so snovi sestavljene iz atomov, iz katerih so šele šli delci snovi, molekule. Osnovo te teorije je postavil Dalton že v začetku 19. stoletja, kemiki so jo

pa sprejeli šele po dolgem tavljanju. Nekaj podobnega bilo tudi v elektrotehnikah, so odkrili elektrone, nato negativno elektriko, in postelj teorijo o ionih, kar je do do spoznanja, da je tudi elekka svoje vrste snov. Toda prav na koncu 19. stoletja nepobitni poskusi dokazali utemeljenost teh teorij in spopolnoma, a zanesljivo začeli pirati vrata v novo področje fizike, v atomsko fiziko.

JEKLARNA NUDI izvrstno priliko za delo v raznih oddelkih s priliko napredovanja.

Dobra začetna plača mnogo podpor za delo. Zglasite se v uposledjevalni uradu

REPUBLIC STEEL Independence Rd. pod Clark Ave. most

B. J. RADIO SERVICE SOUND SYSTEM INDOOR — OUTDOOR

Prvo vrstna popravila na vrst radio aparatov Tubes, Radios, Rec. Pl. Vse delo jamčeno 1363 E. 45 St. — HE 14

IZVANREDNA PRILIKA ZA SLOVENSKEGA MESARJA

Dobrodošla mesnica in grocerijska trgovina se prodajati radi boleznim. Vsa pojavnost dobiti pokličete SU 1-4121

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITIES

CLEANING STORES — finishing plant. Doing \$30,000 yearly gross. \$8,000 SPRING Ask for

Wonderful Buy — MEAT KET in Super-Market. 4 lease. Rent reasonable. steady trade. See to appreciate. HEmlock 4-

Good Chance to buy CLEAN STORE — Carries greeting and hosiery. Best location off 22nd in Berwyn. Best See to appreciate. GUnderson 4-

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Business 5 year old child, need 3-4 unfurnished apartment. Must within 3 block radius Lutheran School and Belden and Ridgeway. Moderate rental. PALisade 5-

Oglašajte v Enakopravnosti

HELP WANTED

DRAFTSWOMEN

to handle detail work and typing in Production planning department

SOLDERERS

girls with experience in light soldering and wiring

JANITOR

able bodied man for work in small factory

- Paid vacation
- Paid hospitalization
- Good transportation
- Low cost cafeteria

PIONEER ELECTRIC

8

RESEARCH CORPORATION

743 CIRCLE AVENUE

FOREST PARK

FOrest 6-3900 — MANSfield 6-7244